

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13—74

Cuvântul Regelui

Prin vitregia fostelor stăpâniri poporul românesc a rămas în urma altor neamuri și numai prin preoții și cărturari a putut înjgheba un focar de cultură.

Aceste cuvinte au fost rostite de Maiestatea Sa Regele la deschiderea solemnă a adunării „Asociațiunii“, ținută la Câmpeni cu ocazia serbărilor lui Avram Iancu.

Cuvintele regale au un tâlc deosebit de însemnat pentru zilele noastre.

Ziarele Capitalei însă cu tirajele lor de sute de mii de exemplare, nu și-au luat nici una osteneala să dea atenția cuvenită acestei cuvântări, după cum este obiceiul în presa mondială a țărilor civilizate. Un rege când vorbește țării nu rosteste numai cuvinte înflorite cu fraze convenționale. Cuvântul regelui are totdeauna importanța unor convingeri scoase din realitate, și dorințe, cari urmăresc binele de obște al țării și cari sunt un memento pentru toată lumea ascultătoare, ca să pună trup și suflet pentru realizarea lor.

Presa noastră însă, astăzi cu totul mercantilizată, a omis, poate intenționat, tâlcul frumoaselor îndemnuri regale pentru că așa ceva nu aduce nimic la „bucătărie“. În schimb paginile cotidianelor sunt cutropite de omoruri, atentate, furturi, hoții, spargerii, sinucideri, coloane întregi de scene picante și senzaționale. Asta este educația presei de astăzi.

Ne cuprinde jalea când ne aducem aminte de gazetele noastre de ieri alaltăieri, cari răspândeau în casele noastre o atmosferă de înălțare sufletească, pentru că în coloanele lor răsufla căldura sănătoasă a sufletului curat românesc. Ele au fost focare de lumină cari au ținut vii în sufletele noastre vâpaia ideii și a idealului național. Astăzi ce poți culege din gazetele cu pretenții de mondialitate?

Scârbă și disgust. Floarea curată a trecutului a căzut vestejită pe maidanele murdăriilor ce se lăfăesc tot mai îndrăznește în arena tiparului.

Nu-i mirare deci că cuvintele regelui rostite cu prilejul serbărilor lui Iancu au fost înregistrate, ca orice altă știre de puțină importanță, pe pagina a doua și a treia a celor mai multe ziare. Pentru că nu au atribuții de senzațional. Și cu aceasta s'a trecut la ordinea zilei.

Pentru noi preoții sunt însă semnificative cuvintele de mai sus. Maiestatea Sa Regele ne-a dat să înțelegem că este în deplină cunoștință a faptelor săvârșite de înaintașii noștri, preoți ai veacurilor trecute.

Umiliții preoți din trecut, batjocoriți, biciuiți și aruncați în temnițe de stăpânirile dușmane, au fost vreme îndelungată singurii păzitori ai flacărei idealului național. Simpli la vorbă și la port, iobagi legați de coarnele plugului alături de conriașii lor, neștiutori de învățături, cunoștințele lor nu treceau peste cadrele molitvelnicului și a liturgierului, în cazul cel mai bun, a cazaniei, aveau însă suflete curate și inimă mare. După pilda marelui învățător, Isus Christos, ei au suferit îndelungă răbdare dosădirile chinurilor trupești, dar sufletul lor a rămas neprihănit, un bulgăr de aur în mocirla mizeriilor vieții. În zilele de pace și tihnă silabizau încunjuțați de poporeni în tinda bisericii învățămintele practice ale cazaniei și pildele evanghelice ale lui Hristos, întărindu-i în abnegația evanghelică a legii străbune, dar în zile de grea cumpănă n'au stat la îndoială să pornească în funtea norodului, în stânga cu crucea în dreapta cu spada, și să-și jertfească și viața pentru idee, pentru fericirea neamului.

Acest suflet l-a scos în relief Maiestatea Sa regele, când a accentuat meritele preoției pentru neam, pentru că tot din acest suflet au răsărit și diferitele „focare de cultură“ ale neamului.

La acest suflet s'au încălzit și generațiile de intelectuali români deoarece cei mai mulți au văzut lumina zilei în modestele căsuțe preoțești dela sate și au crescut hrăniți cu prescura bisericii.

Pentru noi preoții de aci este o mângăere cuvântul regelui. În zilele de astăzi când alte probleme politice și economice au întunecat problema sufletului masselor, noi preoții suntem considerați din partea multor „capete luminate” ca un malum necessarium, pe care de voie, de nevoie, sunt siliți să ne tolereze în organismul societății omeneste. Spunea dăunăzi un mare învățat: „Eu nu cred în biserică, dar după ce poporul nostru ține încă morțiș la ea sunt nevoit să o tolerez până ce va ajunge la acel grad de cultură, ca să nu mai aibă nevoie de ea și de preoții ei”.

Cuvântul regelui ne-a dat satisfacția deplină, când justificând necesitatea acestei preoțimii care precum în trecut cu atât mai vărtos în viitor este chemată să perpetueze curățenia morală a sufletului obștei, din care să isvorască și în viitor „focarele” de cultură și înălțare națională.

Se desprinde însă din aceste cuvinte și un mare îndemn pentru noi cei de azi. Ne mândrim cu cunoștințe superioare, cu o cultură avansată, cu multă superioritate intelectuală față de străbunii noștri. Iar rosturile de viață ale neamului nostru au trecut prin reforme radicale. Idealul național, pentru care a sângerat preoțimea veacurilor trecute s'a realizat. Alte probleme mari așteaptă vremile ce vin ca să le slujim.

În consecință îndatoririle preoțimei de azi reclamă altă muncă, cu alte scopuri, de calibrul pur sufletesc, pentru fortificarea caracterului moral al poporului nostru și înălțarea lui alături de celelalte popoare civilizate ale lumii.

Datoria noastră este deci să unim „sufletul” străbunilor noștri cu superioritatea noastră intelectuală și culturală de astăzi muncind cu râvnă apostolească pentru fericirea patriei în cadrele evangheliei lui Hristos.

Numai așa vom putea revindica și noi pe seama noastră o apreciere demnă din partea istoriei, că ne-am împlinit datoria.

La aceasta ne cheamă cuvântul regelui și marile probleme ale patriei și neamului.

Chestiunea școlilor

— Ordin Circular —

Nr. 3850. — Sinodul nostru eparhial în ședința sa din 5 Maiu a. c. a luat în desbatere chestiunea școlară. După ce prin noua lege școlară votată de parlament chestiunea școlilor confesionale a fost soluționată astfel, că întreagă instrucția școlară a trecut în atribuția statului, biserica nu mai are amestec în chestia acestei instrucții decât în cele religioase.

În urma faptului acestuia a rămas să se clarifice chestiunea edificiilor școlare, cari rămân și pe mai departe în proprietatea bisericii. Sinodul a decis ca acolo unde statul are nevoie de aceste edificii organele parohiale comitetul și epitropia parohială să încheie un contract cu organele statului, primăria sau revizoratul școlar, prin care să se dea în chirie statului edificiul respectiv pe lângă o sumă anumită și pe un timp anumit. În consecință fiecare preot va lua contact cu revizoratul școlar sau cu primăria și întrucât acestea vor reflecta la edificiul nostru școlar vor formula un contract de închiriere, conform împrejurărilor locale, care contract va fi înaintat consistoriului spre aprobare. Predarea edificiului în folosința statului se va face pe lângă inventar scris de ambele părți. Asupra edificiilor școlare, la cari statul nu reflectează va decide comitetul parohial, făcând propunere Consistoriului asupra destinației ce li se dă, case parohiale, case culturale sau altceva.

Ce privește instrucția școlară preoții noștri se vor îngriji de instrucția religioasă a elevilor noștri. În școlile unde sunt elevi de diferite confesiuni, sau unde învățătorul nu este ortodox preoții noștri vor prevedea instrucția religioasă a elevilor ortodoxi. Vor purta evidență și pe viitor ca și în trecut asupra tuturor copiilor obligați și umblători la școală.

Pentru ca interesele bisericii noastre să fie apărate îndemnăm pe preoții noștri să intre în comitetele școlare.

Instrucții speciale se vor da din partea Congresului, la care este transpusă întreagă chestiunea. Până atunci preoții noștri vor urma îndrumărilor de mai sus.

Expoziția Zootehnică din Cluj

Vineri în 12 Sept. s'a deschis expoziția de animale domestice în Cluj. Expoziția s'a deschis în prezența A. S. R. Principele Carol.

Alteța Sa a sosit Vineri la ora 10 și a fost întâmpinat la gară de șefii autorităților.

După prezentări Principele Mostenitor s'a dus cu automobilul la expoziție, unde într'un pavilion special A. S. R. a fost primit de reprezentanții camerei de comerț.

Au ținut cuvântări d-l ministru Cipăianu și prefectul județului S. Muresan. Pe urmă a rostit A. S. R. Prințul Carol următoarea cuvântare:

Este pentru mine o bucurie deosebită că mă găsește în mijlocul d-voastră, ca să deschid această expoziție. Mulțumesc tuturor cari au contribuit la aranjarea ei.

S'a zis totdeauna despre țara noastră că este o țară agricolă, dar s'a dat noțiunii „agricolă“ un înțeles restrâns, înțelegându-se doar ocupațiunea: munca câmpului, cultivarea semintelor.

Constat cu satisfacție, astăzi, că noțiunea ia adevăratul sens, cuprinzând și ramura zootehnică și creșterea vitelor, atât de importantă.

După expoziția, atât de reușită la Iași, venim acum la expoziția de la Cluj. Este cunoscut tuturor românilor că aci, în Ardeal, creșterea vitelor s'a dezvoltat mai constient, mai intens.

Pe lângă simpla parte a emulației, eu văd în expoziție un alt mare folos în economia generală a țării: faptul că cei din alte regiuni vor vedea ce poate produce Ardealul.

Doresc să se înțeleagă din faptul superiorității creșterii vitelor în Ardeal nu rezultatul unor încurajări ale foștilor stăpânitori, ci conștiința fiecăruia, care știe să muncească din greu spre a-și îngriji singura avere: vitele. Cu râvnă se va putea face mult pentru creșterea vitelor.

Cu dorința ca această expoziție să fie o școală de muncă declar expoziția zootehnică deschisă.

Oaspeții au vizitat apoi expoziția.

La orele 1 d. a. s'a dat un banchet la restaurantul „Newyork“.

După masă la ora 4 s'a deschis și congresul zootehnic. Asistă numeroși medici veterinari, și reprezentanții autorităților locale.

Intrarea A. S. R. Principei Carol în sală, e salutăată cu multă însuflețire de asistență.

A vorbit d-l Ionescu Brăila directorul general al serviciului zootehnic. Și aci a rostit apoi A. S. R. Principele moștenitor următoarele:

„Este prima dată, când am fericirea să asist la un Congres al veterinarilor. Țin ca primul meu cuvânt să fie o laudă pentru acești apostoli, cari au depus o muncă frumoasă și rodnică, atât pe câmpul de luptă cât și'n prosperitate și pace. Am constatat jertfele aduse de corpul medic veterinar în anul 1913, în timpul holerei, când veterinarii au putut înlocui și pe medicii umani, fiind totdeauna gata de jertfă la postul datoriei. Și'n războiul cel mare corpul veterinar și-a făcut cu prisos datoria. De aceea trebuie să fim recunoscători acclora, cari au știut să se sacrifice în interesul țării. Azi când, se discută la acest congres probleme, ce isvoarăsc din același interes pentru țară, chestiuni pasnice de dezvoltare, am convingerea că și acum corpul medic-veterinar își va face datoria.

„La noi în țară, unde istoria ne învață, că rasa cailor a fost atât de dezvoltată, încât domnitorii din Nordul Europei își formau remonta dela noi astăzi este o jale să vedem tocmai rasa cailor noștri degenerată. Rolul acestui congres este: să studieze și să găsească mijloacele de aplicare practică a științei pentru regenerare. Nu sunt de meserie, dar sunt nu pasionat al creșterii animalelor, și prin expoziții, ca cea, pe care am văzut-o azi, inima mi-a săltat de bucurie, văzând probele expuse.

„In țara aceasta se poate face ceva, ceea-ce s'a dovedit chiar prin expoziția, ce-am deschis-o. Chestiunea mă interesează atât ca agricultor cât și ca unul ce mă ocup de toate chestiunile ce interesează țara. Vă promit, că voui fi totdeauna în mijlocul și în capul vostru“.

Vii aclamațiuni au acoperit cuvintele bine simțite rostite de A. S. Regală.

Au mai ținut cuvântări d-l N. Bănescu rectorul Universității în numele Ministrului de Instrucție, d-l I. F. Negruțiu în numele camerei de comerț și alții. Congresul a intrat apoi în desbateri.

Pentru vizitarea expoziției a sosit la Cluj Duminecă dimineața și Maiestatea Sa Regele. A vizitat întreagă expoziția, a admirat frumosele animale și a cumpărat un cal de soi pe seama grajdurilor dela curtea regală.

Duminică Seara la orele 8 Majestatea Sa Regele și A. S. R. Prințul Moștenitor împreună cu alte personalități distinse ale țării au fost oaspeți la masa P. S. Sale episcopului nostru. Suveranul s'a simțit bine în modesta noastră reședință. La ora 10 și jumătate s'a reîntors cu trenul regal la București.

Discursul

I. P. S. Metropolitul Primat Miron Cristea în ședința festivă a „Astrei” la Câmpeni

*Sire, Doamnă, Domniță,
Domnilor Miniștri,
Iubiților fii sufletești,*

Dintre toate ținuturile și dintre toți „Codrii verzi de brad și câmpiile de mătase” ale pitorescului nostru Ardeal, „Munții apuseni” merită în cea mai largă măsură întreaga luare aminte a poporului român și a Cercurilor lui conducătoare, căci în timpuri de grea cumpănă și apăsare, de aici din sufletul neprihănit al țăranilor acestor istorici munți — a izbucnit conștiința națională multe veacuri înăbusite, ca apa dintr'un izvor cristalin de munte; de aici s'a pornit cu elementare forțe furtuna, care a adus românilor de dincoace de Carpați *tablele legii*, scrise nu cu slove slabe pe lespezi trecătoare, ci săpate adânc în inima tuturor Românilor de faptele glorioase ale mucenicilor, eșiți din sânul acestor munți și crescuți în atmosfera curată a sufletului iubiților noștri Moși, pilde strălucite și neîntrecute de jertfă pentru glia strămoșească, pentru Tară și Româнизм.

Demnitatea de neam a Românilor Ardeleni nicăiri și niciodată n'a fost ridicată la o înălțime mai mare, ca prin sabia lui Iancu și prin bravura ostașilor săi. Iancu a întărit acești munți nu cu ziduri ci cu entuziasmul fiilor săi, într'o cetate neînvingătoare a Românimului, căruia ia dat hrană continuă, întărind pe toți în nădejdea unor zile mai bune, de deplină libertate și în conștiința națională, care a creiat România întregită, unirea neamului.

Viața lui Iancu și a soților săi în munca de desrobire a fraților, v-a rămâne pentru toate generațiile viitoare o pildă de vecinică recunoștință.

Biserica română din Tară nu numai ia din tot sufletul parte la aceste festive manifestări

de generală recunoștință, ci și cu *multă mândrie*, fiind conștie, că ea a crescut poporul în duhul, care să inspire, pe acești eroi; Și de aceea tocmai zilele și faptele lui Iancu au cristalizat cunoscuta deviză: „Preoți cu crucea în frunte, căci oastea e creștină”.

Acestui adevăr istoric îi dă glas gura poporului în semnificativele versuri:

„Sus, pe vârful muntelui,
În Cetatea Iancului,
De trei zile, de trei nopți
Cânt-o sută de preoți;
Și se roagă și se'nchină
Pentru tabăra română”.

Ba mai mult, preoții nu numai sa uinclinat, ci nu s'au substras — în acele zile atât de sărace în conducători pricepuți și specialiști — nici dela participarea activă în luptele lui Iancu, aducând jertfe însemnate și subliniind și prin faptele lor și ale colegilor lor din alte timpuri și alte părți adevărul, că „crucea și spada” au susținut neamul și i-au întemeiat Tara de azi.

Poate, că Dumnezeu se va îndura a produce cu timpul și minunea, ca „spada” să fie înlocuită cu alte mijloace umanitare, cari să rezolve conflictele dintre popoare și Țări și se întrupeze în viața popoarelor dreptatea cu toate virtuțile și consecințele ei.

Dar, „Crucea”, semnul jertfei pentru binele obștesc, trebuie să rămână în viața poporului român și pe viitor, și ea va rămânea în veci, simbolul și mijlocul cel mai efectiv pentru a îndrepta neamul pe căile adevăratei civilizații și a unui statornic progres, și pentru crearea de eroi, cari se garanteze existența neamului.

Ca purtător al acestei cruci creștinești și românești, găseșc în aceste sărbătorești clipe, că ar fi inutile aceste și alte asemenea festivități, dacă — în fața mormântului și a memoriei lui Iancu și a faptelor sale reînviată de atâția distinși oratori, — precum și în fața Maestăței Sale Regelui Ferdinand, care cu jertfele mari ale credinciosului său popor s'au croit însuși titlul de Rege al tuturor românilor, și în fața celei mai iubite Regine, care ne-a fost și este un înger păzitor al destinului României, — nu ne-am face examinarea și mărturisirea propriului nostru suflet, constatând, întru-cât suntem vrednici de moștenirea lui Iancu și semenilor săi,

mucenici ai cauzei naționale și premergători ai întregirii neamului.

De sigur nepoții în eroism a lui Iancu cari s'au jertfit în cursul războiului mondial au fost vrednici de memoria lui; și unii din ei pot cu vrednicie dormi somnul de veci alături de țărina lui și de gorunul lui Horea. El a eliberat pământul robit, ridicând sus steagul libertății și dând avânt vieții românești cu toate comorile ei sufletesti. Rezultatul e uriaș, căci, după vorba sfintei scripturi: „Ce folos de-am dobândi lumea întreagă și ne-am pierde sufletul“. Călăuzit de acest suflet, Ardealul românesc face progrese laudabile, cari vor deveni tot mai evidente, îndată ce numeroasele școale, și așezăminte de cultură vor putea da numărul cerut de muncitori destoinici în agrul culturai naționale și al muncii sociale și economice, care îi așteaptă cu nerăbdare.

Grație legilor de unificare, grație lezei agrare și voinței de muncă a poporului, devenit stăpân pe Țara sa, și *situațiunea materială* a poporului român din Ardeal s'a întărit mult. Dar această întărire ar fi progresat cu pași mai hotărâți, dacă atâtea nepoți nevrednici ai lui — Iancu — fără suflet și fără Dumnezeu — nu ar fi preferat înbogățirea proprie în contul celor mai vitale interese ale neamului și în favorul celor ce totdeauna ne-au dorit peiră iar nu binele.

Indeosebi ni se cerneste sufletul de îngrijorare, când în fața memoriei eroului, care a fost „Craiu Munților“ și apărătorul gliei strămoșesti și a tuturor bogățiilor țării — trebuie să constatăm că în multe părți ale țării bogățiile mai mari au ajuns pe ușor și aproape în întregime pe mâni streine și de ne-am și de țară și de sufletul ei.

Codrii seculari și romantici, cari ne-au adăpostit strămoșii și ni-au salvat sufletul neamului, — în lipsa de cooperative naționale — se exploatează de colonii neromânești, cari au dat la ținuturi întregi un caracter înstrăinat din toate punctele de vedere.

Pe această cale în era românească viața neromânească s'a întărit în multe ținuturi cu pași uriași; Și nu la minoritățile băstinașe ale țării, cu cari împreună împărțim bucuros pământul și bunătățile lui și cu cari voim a trăi în frățescă armonie și la bine și la rău; ci veneticii din toată lumea găsesc la noi neconturbați te-

ren cald de a ne duce belsugul acolo, unde le-o fi și sufletul.

În fața acestei situații buciumul Moșilor trebuie să repete tot mai des și mai intensiv refrenul lor.

„Munții noști de aur plini“,

„Noi tot slugi pe la străini“.

Acest memento care a rămas tot actual, cere grabnice remedii. Și nu există un singur Român cu inimă și ochi observatori, care să nu simtă că aceasta situație, înăbușă în ținuturi întregi viața poporului autohton și prezintă pericolul grav, care culminează într'un început de a se înstrăina și sufletul țării. Iată pentru ce cea mai patriotică datorință ne cere a găsi momente pentru signalizarea răului.

De sigur probleme multiple și grele bat la poarta vieții noastre publice, așteptând dela cei de sus rezolvirea. Acestia însă ori cari ar fi ei și ori cât de bune intenții și ori cât de largă voință ar avea, nu-s în stare ale cuprinde singuri toate. Mântuirea poate veni numai, dacă toți câți au cădere și răspundere întru împlinirea poruncilor de sus — fie mici fie mari — vor fi la locul lor stârpind și îndreptând incorectitățile și relele, slujind neamului iar nu lui Mamona.

Deie Cerul, ca festivitățile acestor zile și memoria faptelor mărețe ale înaintașilor, reînprospătate, să răscolească conștiința tuturor, îndreptând munca, faptele și energia tuturor, în alvia, care să reverse tot belsugul Țării asupra așezămintelor ei, chemate a consolida, întări și condice scumpa Țară românească spre țanta istoriceii sale meniri. Amin.

ORDINAȚIUNI

Nr. 5703. — Ministerul de Războiu cu adresa Nr. 28858 din 1924 ne arată că cercurile de recrutare au nevioe să cunoască la recrutarea noilor militari religiunea fiecărui sortar, pentru a se avea în vederea repartiției lor la corpurile de trupă. În consecință se îndatorează fiecare preot, că în uni-e cu primarul comunei și cu șeful de post local, la alcătuirea listelor anuale ale tinerilor, să noteze în dreptul fiecăruia, în rubrica specială, religiunea țării a a-părține fiecare tânăr.

5398. — Sinodul nostru eparhial în sesiunea sa din 7 Maiu sub Nr. 62 a decis în principiu ca preoților cari participă la conferințele preoțești să li se plătească dela biserică o diurnă de 50 lei pe ziua conferinței. În scopul acesta fiecare preot va lua în bugetul bisericii această sumă pe care o va ridica după conferința dela epitropie pe lângă chitanță vidimată de protopopul, care are să confirme participarea la conferință. Acestea în legătură cu ordinul nostru Nr. 5269 publicat în „Renașterea“ Nr. 13 din 1923.

ȘTIRI

Congresul național al metropoliei noastre ortodoxe a fost convocat de I. P. S. Metropolitul Nicolae Bălan pe ziua de Sf. Paraschiva, 14 Octomvrie a. c.

* * *

Calendarul. Sora noastră „Unirea“ din Blaj ne-a cam luat peste picior când am justificat serbarea Paștilor în anul ce vine, cu o săptămână după Paștile gregoriane, justificare bazată pe hotărârile sinodului dela Niccea. În numărul mai nou al aceleiaș gazete însă se publică acum enciclica episcopilor uniți cari se pun pe acelaș punct de vedere, ca al nostru, menținând serbarea Paștilor după calendarul vechiu. De altă parte însă declară că acceptază întru toate calendarul gregorian. Curat povestea cu Neaga „nici în căruță nici în teleguță, dar un picior tot îl târaie pe jos“.

* * *

Danie. Credincioșii bisericii din Deag traciți Murăș-Ludoș emigrați în America la stăruința enoriașilor Vasile Hang, Ion Preda, Gheorghe și Alexandru Hegheș și Georghe Costea, ca prinos pentru eroii noștri căzuți în războiu pentru întregirea neamului, au colectat pentru edificarea bisericii din Deag suma de 32,247 lei 25 bani iar Doroftei Costea suma de 13,000 lei în total 45,247 lei 25 bani. Suma s'a depus la Consistoriul eparhial din Cluj. Subscrisul prin aceasta aduc sinceră mulțumită tuturor celor ce și-au dat obolul pentru acest nobil scop. Numele tuturor donatorilor este scris în cartea de aur a parohiei noastre. Deag, la 1 Sept. 1924. Iustin Teglaru, preot.

* * *

Vizitație Canonică. P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae va cerceta Sâmbătă în 27 și Duminică în 28 Septembrie parohiile Cetea, Stremt și Teius, însoțit de mai mulți membrii ai Consistoriului și de Corul Episcopiei.

În Cetea va sfîinți 2 clopote, noi procurate din darul credincioșilor din această parohie fruntașă.

* * *

Tot frații noștri uniți. În Sătmar a trecut la biserică noastră comuna Ilba cu 343 suflete. Fără vre-o 20 comuna întregă. Frații noștri au însă acolo un învățător cu numele Floantăș mare apărător al catolicismului. Autoritățile statului ne-au cedat o sală a școlii de stat pentru serviciul divin până se va restaura biserică, de present foarte slabă, fiind de lemn zidită încă înainte de unire. Credincioșii noștri însă totdeauna sunt întâmpinați, când vin la slujbă, de învățătorul hiperzelos cu batjocuri și înjurături. În zilele de săptămână își introduce în sala destinată pentru serviciu divin găinile, cari au umplut de murdărie și masa prestolului. Seara adună tot în sala aceasta tinerimea jidovească din sat cu care aranjează aci chefuri și petreceri batjocorindu-ne lucrurile sfinte. S'a făcut arătare la forurile competente.

* * *

Franța și Rusia. Din Paris vine știrea că Herriot ministrul președinte al republicii precum și guvernul întreg este hotărît să recunoască Rusia sovietică și se reia relațiile normale cu Rusia. În scopul acesta s'a numit o comisiune care să stabilească formula pentru recunoașterea Rusiei, și să o prezinte în parlament.

* * *

Bursele. Ministerul instrucțiunii anunță pe studenții cari au avut burse de la fostele directorate din Cluj, Cernăuți și Chisinau, că spre a li se putea prelunge bursa și pe anul școlar 1924—25, vor trebui să înainteze ministerului cel mai târziu până la 1 Octombrie 1924, o cerere de prelungire, purtând viza și recomandarea decanului sau a directorului școlii respective.

* * *

Premiu literar. Principele Carol a instituit la „Fundatia Culturală Principele Carol“ un premiu de 50.000 lei pentru cea mai bună lucrare cu subiectul Avram Iancu (monografie, piesă de teatru, povestire).

Premiul se acordă la 1 Septembrie 1926.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 75.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *cantor* în Calata mare se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. 5 jug. de pământ;
2. O jumătate mierță bucate dela 70 familii.
3. O zi de lucru dela fiecare familie.
4. Stola obicinuită.

Cantorul va trebui să instrueze tineretul adult în cântările bisericesti, eventual să formeze un cor de adulți.

Cererile instruite cu documentele necesare,

atestat de botez și diplomă de cantor, se vor înainta comitetului parohial din Calata Mare în termenul indicat mai sus.

Calata mare la 26 August 1924.

TEODOR TOADER, paroh

3—3

CONCURS

„Timișiana“ Institut de Credit și Economii, Timisoara a înființat 3 burse de câte 12.000 Lei anual, pentru 3 studenți originari români cu preferința români bănățeni, care urmează studiile la academiile Comerciale din Cluj, București sau din stăinătate.

Aceia cari doresc a obține o astfel de burse, sunt rugați să-și înainteze cererile lor direcțiunei Institutului până la 10 Septembrie anul curent.

Cererile vor fi însoțite de următoarele documente:

1. Actul de naștere dela matric. civil.
2. Extrasul de botez.
3. Atestatul de pe ultimul curs școlar; în caz că a frecventat deja cursurile la vre-o academie va trimite indexul și dovada despre examenele prestate.

*Consiliul de Administrație a
Institutului de Credit și Economii
„TIMIȘIANA“*

2—3

CONCURS

Pentru îndeplinirea postului de paroh în nou-înființata parohie ort. română din *Sighetul-Marmației* se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Renasterea“.

Beneficiul împreunat cu acest post este:

1. Pământ parohial (s'a cerut pentru paroh. 32 jug. cat.)
2. Intregirea salariului preoțesc dela stat (venitul curat din parohie e calculat la 1036 Lei.
3. Dela fiecare cap de familie câte 5 lei contribuție.

Alesul paroh va putea funcționa și ca profesor de religie la școalele din Sighet, pentru care funcțiune va primi retribuția cuvenită din bugetul acelor școli.

De locuință se va îngriji cel ales.

Se proiectează înființarea unui protopopiat

cu sediul în Sighet încât viitorul paroh va putea veni în combinație pentru postul de protopop.

Doritorii de a ocupa postul de paroh în Sighetul Marmăției își vor înainta cererile, revăzute cu toate documentele, Consistoriului eparhial ort. român din Oradea-mare, până la 30 Sept. n. a. c. și cu avizul prealabil al acestui Consistor se pot prezenta în termenul concursului în parohia Sighet, spre a face cunoștință cu credincioșii de acolo.

Sighetul- Maramureșului în 26 August 1924.

Ioan Motas (ss). presed. comit. par.

Nicolae Șantta (ss). notarul comit. par.

Nr. 5359

2—2

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor vacante de profesori de religie la liceul de fete „Regina Maria” și la liceul de băieți „Gheorghe Barițiu” din Cluj se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Posturile fiind sistemizate retribuția profesorului este cea stabilită în normele de salarizare ale profesorilor dela școalele secundare ale statului.

Cererile instruite cu documentele necesare se vor înainta Consistoriului nostru în termenul indicat mai sus.

Cluj la 10 Sept. 1924.

Consistoriul Diecesan

Nr. 5539

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de profesor de religie la școalele din Năsăud se publică concurs cu termenul de 30 Sept. a. c. st. n.

Candidatul numit în acest post va beneficia de salariul de profesor conform normelor de salarizare ale profesorilor secundari. Intru cât va poseda și calificația de preot, fiind sfințit, i-se va încredința și postul de paroh, pentru care va primi retribuția de preot, sporită cu un adaus special din partea Consistoriului.

Cerurile de concurs instruite cu actele necesare se vor înainta Consistoriului în termenul indicat.

Cluj la 6 Septembrie 1924.

Consistoriul eparhial.

Nr. 244—924

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa I. Borgoșosani în protopopiatul Bistriței se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Venitele stolare obișnuite astăzi.
2. Porțiune canonică 17 jug.
3. Întregirea salariului dela stat cu accesoriiile legale.
4. De locuință corespunzătoare se va îngriji parohia.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare oficinului protopresb. în Bistrița și cu observarea prescrișelor regulam. are se pot prezenta și în parohie spre a face cunoștință cu poporul. Bistrița, 24 August 1924.

Oficiul protopresb. ort. rom. al Bistriței în conțălegere cu comitetul parohial.

Gligore Pletosu, protop.

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești
și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA

„Cartea Românească” S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.